

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, June 26-28, 1982

Nr. 122

VAKAR ATSISTATYDINO SEKRETORIUS A. HAIG

REMIA DARIAUS-GIRĖNO PAŠTO ŽENKLO ISLEIDIMĄ

Kongresmanas Edward J. Derwinski laisku ALTo pirmininkui dr. K. Sidlauskui pranešė, kad jis su ketetu kitą Kongreso narių pasirašę raštą, skatinantį kad būtų išleistas pašto ženklas pagerbiant prieš 50 m. įvykusį Dariaus-Girėno skridimą iš JAV į Lietuvą. Dr. Sidlauskas išsiuntė padėkos raštą tam lietuviškiems reikalams palankiam kongresmanui.

Dr. K. Sidlauskas kreipėsi ir į Kongreso komiteto Pabaltijo reikalams pirmininkus Brian J. Donnelly bei Charles F. Dougherty, prašydamas paremti Dariaus-Girėno ženklą išleidimą.

KLADINANTIS STRAIPSNIS

Dienraštis "Christian Science Monitor" išspausdino Pat M. Holt straipsnį, kelią mintį, kad jeigu ir netiesėtai, kuris kraštas būtų užgrobtas, tai pralinksus eile metų reikia toki

užėmimą pripažinti ir įteisinti. Kun. J. Prunskis pasiuntė tam dienraščiui laisną, protestuojantį prieš tokių klaidingų minčių skelbimą.

Pagal tą straipsnį išeitu, kad po karo laiko turėtų būti Maskvai pripažintas ir Afganistanas, ir Lietuva. Toks straipsnis tai nepasymas tautų teisių ir pasitarnavimas agresoriams, kolonialinės imperijos plėtojams, kas turi būti griežtai atmesta.

PASKAITININKAI TREMIŲ MINEJIMUOSE

Baisių birželio tremimų minėjime Ciceroje pagrindinę kalbą pasakė buvęs ALTo pirmininkas inž. A. Rudis, o Chicagoje — ALTo informacijų vedėjas kun. J. Prunskis. Jis taip pat ta tema kalbėjo Liet. istorijos draugijos susirinkime ir rodė skaidrės iš Sibiro.

(ALTo Informacija)

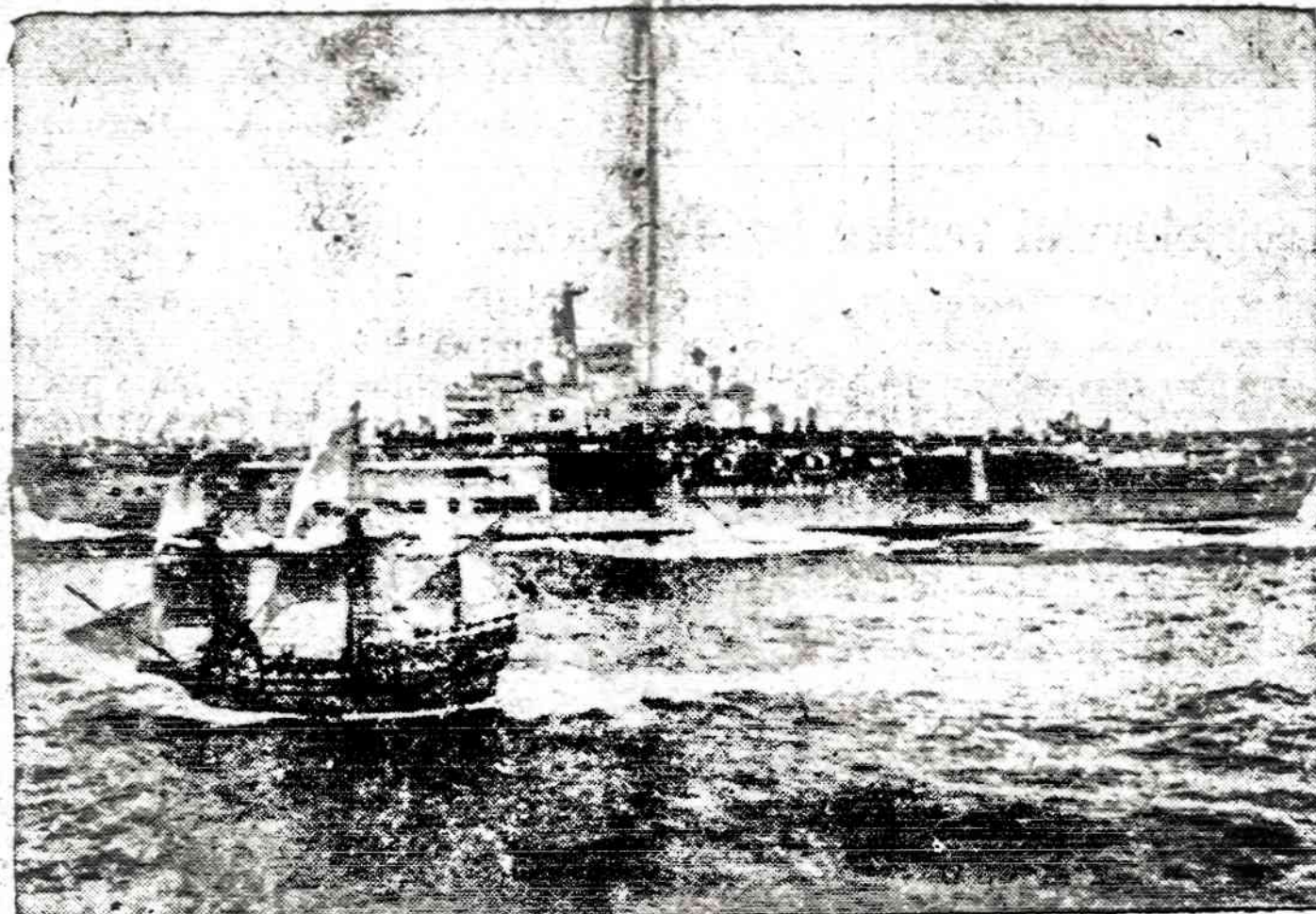
BEIRUTE IZRAELIO KARIAI IŠGRIOVĖ PALESTINIEČIŲ ORGANIZACIJĄ

IZRAELIS JAU VISISKAI IŠGRIOVĖ J. ARAFATO ORGANIZACIJĄ LIBANE, TVIRTINA JUMBLAT

BEIRUTAS. Libanas. — Izraelis, kuriose Beiruto vietose buvo kariuomenės vadovybė, buvo susispietę palestiniečiai. Ket-pažadėjusi neįžengti į Beirutą ir išleisti Palestinos išlaisvinimo Organizacijos narius į Siriją arba Egiptą, bet Arafatas nepa-noro nieko važiuoti. Jis manė, kad gaus didelę paramą iš Saudi Arabijos, Sirijos arba net iš Sovietų Sąjungos, bet ta parama neatėjo.

Be to, susidarė įspūdis, kad palestiniečiai patys provokavo sauleje besisiekiančius izraelitus. Pastarieji dar kartą pratęsė 48 valandoms paliaubas, bet kai šios praėjo, tai pradėjo aiškin-

ti, kuriose Beiruto vietose buvo susispietę palestiniečiai. Ket-pažadėjusi neįžengti į Beirutą ir išleisti Palestinos išlaisvinimo Organizacijos narius į Siriją arba Egiptą, bet Arafatas nepa-noro nieko važiuoti. Jis manė, kad gaus didelę paramą iš Saudi Arabijos, Sirijos arba net iš Sovietų Sąjungos, bet ta parama neatėjo.

Amerikos karo laivas išvežė iš Beiruto visus JAV ambasados tarnautojus ir libaniečius, atbėgusius Amerikos ambasados globos ieškoti.

Palestiniečius smarkiai paveikė izraelitų smūgiai Tyre uoste ir miesto priemiesčiuose. Ten buvo tūkstančiai palestiniečių karių, senų, moterų ir vaikų. Niekad izraelitai nebuvo taip smarkiai apšaudę palestiniečių Tyre srityje. Galima tvirtinti, kad organizuotų palestiniečių ten nebėliko.

Arafatas buvo linkęs likusius palestiniečius išleisti į Damaską. Jam buvo pasiūlyta kraustyti į Kairą, bet jis nepasitiekė Egipto prezidentu H. Mubaraku. Jam atrodė, kad Egipte jam bus paruošti nauji spastai. Jis dėjo visas viltis į Saudi Arabiją ir tikėjosi išvykti į Siriją. Tuo tarpu Sirijos prezidentas atsiskė priimti didesnį palestiniečių skaičių. Sirija bijojo, kad Arafato vadovaujami ginkluoti palestiniečiai nesuruošytų perversmo, kaip jie buvo suruošę Jordanijoje.

Amerikos ambasada patarė visiems JAV piliečiams išvažiuoti iš Beiruto. Tarnautojams jį patarė mesti darbus, susirinkti vertingiausius dokumentus ir pasiruošti išvežimui, kol Beirutas galės būti atstatytas. Visi amerikiečiai buvo išvežti į Juniah uostą, esantį gerokai į šiaurę nuo palies Beiruto. Jie buvo paimiti tiesiai iš Amerikos ambasados, Amerikos ligoninės ir mokyklos. Jie buvo susodinti į sunkvežimius ir nugabanti šiaurės plentu į Juniah, kur jau laukė atplaukęs Amerikos 6-osios flotilės karo laivas.

Visi buvę Beirute amerikiečiai ir ambasados tarnautojai buvo susodinti ir išvežti į Juniah. Kai paaiškėjo, kad laive dar liko vietos, tai buvo paimiti visi libaniečiai, atvykę į ambasadą saugumo ieškoti. Jie buvo nuvežti į Juniah, susodinti į Amerikos karo laivą ir išvežti iš Libano.

Ambasados tarnautojai uždarinėjo ambasadą, užėjo pranešimą angliškai ir arabiškai, kad JAV ambasada uždarė duris, ir išvažiojo.

Druožų veikėjas Valid Jumlat, kuris visą laiką bendradarbiavo su Arafato vadovaujama palestiniečių, besiklausydama į izraelitų bombarduojamus pa-

ARIZONOJE PERDŽIUVUSIOS ŽEMĖS PLYŠIAI SIEKIA 400 PĖDŲ GYLIO

PLANUOJA ATVESTI VANDENĮ Į ARIZONĄ IS GAUSIOS COLORADO UPĖS

PHOENIX. — Arizonos oras po to vėl įsmuks gilyn, o plyšiai sveikas sunkiau kvėpuo-šys ir vėl pasiliks.

Plyšius gali išlyginti geras lietus, bet jau seniai nebelyja. Phoenix miestui reikia daug vandens, bet dar daugiau jo su-vartoja ūkininkai. Jie traukia vandenį įvairiomis priemonėmis ir bando palaistyti dirbamą žemę. Vyrauja įsitikinimas, kad ūkininkai, kai prieina kur prie vandens, tai suvartoja jo daugiau negu reikia. Jie laisto ne tik daržoves ir medžius, bet ir bereikalingai suvartoja vandenį, nenešantį jokios naudos. Vandens stoka jaučia gamta, žmonės ir visi gyviai.

Arizonai vanduo kainuotų 2 milijonus dolerių. Arizonos žemės plyšius ir vandens klausimą svarstė įvairūs specialistai, bet vis prieita prie tos pačios išvados: trūksta vandens. Vakarinė Phoenix dalis jau yra tiek suplyšėjusi, kad teks suslabdyti miesto statybą ta kryptimi.

Miesto specialistai, vadovaujami dr. A. Peve, apsvarstė turimus įvairius projektus ir pasiryžo gauti daugiau vandens Arizonai. Ilgiausiai apsišlota ties Colorado upę. Tai vienintelis šaltinis, iš kurio būtų galima gauti Arizonai reikalingo vandens, bet tai yra labai brangus būdas. Vien tik tai reikalingi vamzdžiai ir keltuvai kainuotų du milijonus dolerių.

Kas tokia didelė suma gali pakloti? Pats Phoenix tokios sumos neturi. Reikia prašyti federalinės valdžios. Bet ar ji norės duoti tiek pinigų Arizonos vandeniui? Be to, ar Colorado upė ilgai galės duoti Arizonai tiek vandens?

SENATAS KLAUSINĖJA PRISIEKUSIUS TEISEJUS WASHINGTON, D.C. — Senato teisių komitetas ketvirtadienį apklausinėjo penkis prisiekusius teisejus, kurie pripažino John Hinckley Jr. nesveiku ir

PREZIDENTAS PASIULĖ G. SCHULTZ VALST. SEKRETORIAUS PAREIGOMS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas pats pranešė laikraštiniams, kad Valstybės sekretorius Aleksandras M. Haig atsistatydino iš Valstybės sekretoriaus pareigų. Prezidentas pasiūlė kabineto nariui George Shultz eiti sekretoriaus pareigas.

Prezidentas nedavė platesnių paaiškinimų laikraštiniams, bet manoma, kad Libano klausimas buvo pats pagrindinis klausimas. Sekretorius A. Haig nepritarė Izraelio politikai Libane. Izraelitai labai žiauriai puolė palestiniečius Libano pietuose, o dabar baigia juos naikinti Beirute.

Sekretorius Haig buvo priešingas tokiam palestiniečių naikinimui. Sekretorius Haig nesutiko su JT ambasadore Kirkpatrick, nesugyveno su sekretoriumi Weinberger, o dabar aštriai kritikavo Beginą, nenorėjo duoti ginklų. Prezidentas priėmė atsistatydinimo pareiškimą.

INDIJOJE IŠGRIOVĖ AMERIKOS KNYGYNĄ

CALCUTTA, Indija. — Grupė palestiniečių penktadienį įsibrovė į Kalkutės miestą esantį didelį knygyną, viską sudaužė, sutrypė, sudėgino ir sunaikino. Palestiniečiai sakė, kad Amerika yra kalta dėl įvykių Libane ir dėl užpuolimų prieš palestiniečius Beirute.

Palestiniečiai nekreipė dėmesio į tai, kad Beirute buvusieji amerikiečiai buvo priversti bėgti, palikdami ambasadą, mokyklą ir ligoninę. Jie kaltina Ameriką dėl įvykių Libane ir naikina Amerikos knygyną ir mokslineis dokumentus. Palestiniečiai įsakyta kalinėti Ameriką, tai ir naikina viską, kas amerikiečių padaryta. Jie net nesirūpina teisintis, nes nežinojo, kaip savo užsimojimus pateisinti.

Policija nustatė, kad Amerikos knygyną daužė ir knygą naikino provincijos komunistinis jaunimas, sudaręs Demokratinio jaunimo organizacijos skyrių. Indijoje komunistinis jaunimas slepiasi demokratijos skraiste. Jie nežino, kad Rusijos jokios demokratijos nėra.

niekalta. Komiteto nariai nenori žinoti, kodėl prisiekusieji teisėjai priėjo išvados, kad pasikėsino prieš prezidentą Reaganą, padaręs didelį nusikaltimą, vis dėlto buvo pripažintas nekaltu, bet nori žinoti kaip prisiekusieji suprato tą įstatymą.

Pasirodė, kad visi penki prisiekusieji teisėjai buvo įsitikinę, kad Hinckley Jr. nebuvo tiek jau pamišęs, nes jis žinojo ką darė ir kokią tikslų darė. Jie buvo pasiryžę jį pripažinti kaltu, bet reikalai taip susipynė, kad nei patys nebežino, kaip kaltą žmogų jie pripažino nekaltu.

Teismo pirmininkas Lawrence C. Coffey, perskaitęs jo laiskus, rašytus mergaitėi ir savo pažįstamiems, priėjo išvados, kad jis buvo nesveikas žmogus. Jis nekreipė daug dėmesio į daktarų vienokius ar kitokius parodymus, bet laisškai jį įtikino, kad Hinckley proto trūko.

Liudininkai labai blogai jau-tėsi Senato komiteto narių klausinėjami.

Alexander Haig

— Sekr. George Schultz pas-kutinis mėnesius jam buvo prezidento Reagano užsienio po-litikos patarėjas.

— Prez. Reaganui įgrišo tai-kyti sekretorių Haig su kabine-to nariais, o dabar ir su Izraelio premjeru Beginu, todėl jis ir priėmė atsistatydinimą.

— George Schultz moka įti-kinti profesorius, karius, moks-lo vyrus, tuo tarpu buvęs sek-r. Haig dažniausiai įsakinėjo.

— Prez. Reagano parinktas George Schultz buvo JAV Dar-bo ministras. Jis yra gerai in-formuotas apie užsienio politiką.

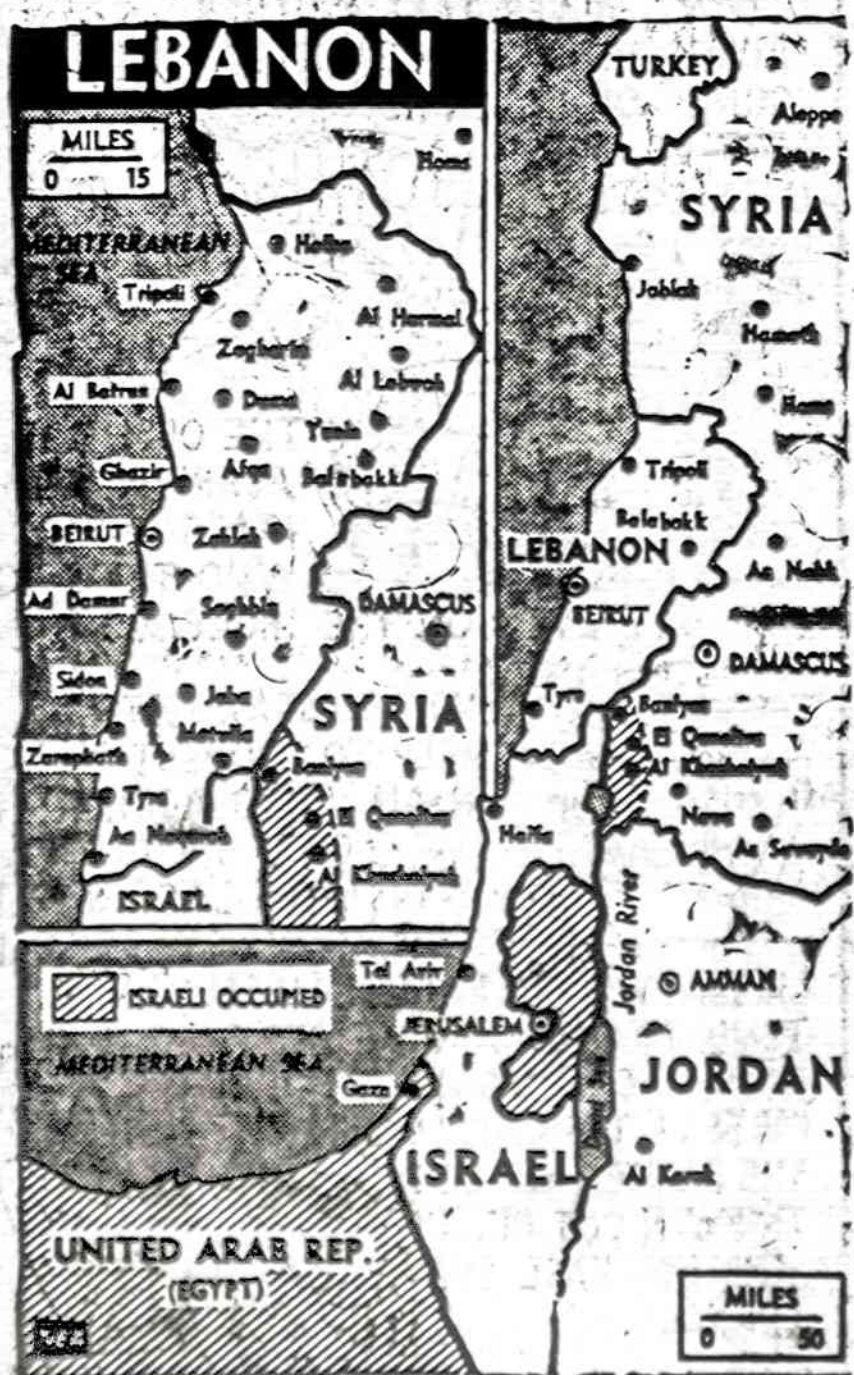
KALENDRELIS

Birželio 26: Jonas ir Povilas, Viltautė, Jaunis, Dirva, Ger-manas.

Birželio 27: Vladislovas, Ge-diminas, Kūdrė, Raudvilis, Nendrė.

Birželio 28: Treniejus, Gailė, Zvalga, Geliginas, Taugelė, Rangis.

Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:28. Oras šiltas, sekmadienį ga-li lyti.

Izraelio karo jėgos apsupo Beirutą, neleidžia palestiniečiams išvažiuoti ir lėktuvais griauja jų centrus

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

V. metai

Liepos 26, 1982. Nr. 19 (221)

Redaguojas PRANAS ŠULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

Kai kurios Chicagos ligoninės prašo jas atleisti iš Soc. Security sistemos

Šio krašto darbo unijos kaltina Chicagos ligonines, kad jos de la dčeles pastangas, kad būtų iš brangios Soc. Sec. sistemos, ligoninių administracijų dėda pastangas sukurti savo nuosavą pensijų sistemą.

Pranešama, kad 374 šiame krašte veikiančios ligoninės už pildę pareikšimus federalinei administracijai, kad jos nori pasitraukti iš Soc. Sec. sistemos, kas Soc. Sec. administracijai kaštuotu \$447 mil. per metus.

Nors federalinė administracija šio krašto ligoninių tarnautojus dar neatleido iš Soc. Sec. sistemos priklausomybės, bet galvojama, kad gali taip atsitikti, kad Reagano administracija 1983 metais toki leidimą gali suteikti.

Chicagos Tribune paskelbė, kad šio krašto ligoninių tarnautojų vykdomasis direktorius Fi-

sheris pareiškė, jog Taryba ieškanti alternatyvos išeiti iš Soc. Sec. sistemos tik dėl to, kad numato ligoninių tarnautojams duoti daugiau išmokų (benefitų), pigiau administruojant savo tarnautojų sveikatos apdraudą.

Soc. Sec. yra bėdoje, nes jos administracija nesukuba visu problemų nusątytu laiku atlikti 36 milijonams išmokų gavėjams. Administracija daro tūkstančius klaidų kiekvieną mėnesį ir nesugeja visų čekių išsiųsti. — Tokį pareikšimą neseniai padarė Soc. Sec. komisierius John Svan. Jis pridūrė, kad ne tik čia, codų S. S. tarnautojai teisingai neparašo, o net 7.3 proc. išmokas pėdinditi už birželio mėn., kai kurčioms sumaiše su gegužės mėn. čekiais, anksčiau išmokėtais, pr. fab.

Testatoriui mirus, banke esančio seifo atidarymas

Vienas Chicagos anglų kalba dienraštis paskelbė taisyklės bankuose esančiuose seifuose paveldėtojams kaip atidaryti tuos seifus.

Mirus testatoriui, paveldėtojas neprivalo skubėti į seifą su raktu rankose, nes toks skubėjimas gali prištarauti legalioms instrukcijoms.

Illinois Bar Association įspėja paveldėtojus, kad seifo atidarymui po testatoriaus mirties reikia gauti Illinois valstijos generalinio prokuroro arba valstijos iždininko sutikimą raštu.

Gavus tokį sutikimą, testamento paveldėtojas turi pranešti atitinkamam banko ar institucijos pareigūniui, kur yra seifas.

Paveldėtojo advokatas gali kreiptis į generalinio prokuroro ar iždininko istaigą asmeniskai, telefonu arba raštu.

Valstijos iždininko istaiga yra 160 North LaSalle St., Chicago, Ill.

Tuo atveju, kai seifas randasi kitoje apskrityje, ne Cook, McHenry ar Du Page, reikia pateikti generalinio prokuroro istaigai prašymą raštu Illinois Valstijos Aukščiausiam Teismui (Supreme Court), kuris yra Springfield, Illinois.

Po seifo atidarymo dokumentai (kaip ir instrukcijos palaidojimui, liudijimu apie užpirtą sklypą kapinėse) gali paimti

lik raštu įgaliotas asmuo arba teisinis patarėjas.

Jeigu seife būtų savininko testamentas, jį reikia išeiti banko asstovui, kur randasi seifas: šis perduos tą testamentą teismo (Probate court) pareirūnui.

Po seifo atidarymo privalo būti sudarytas inventoriaus sąrašas. Tačiau dėl to reikia anksto susitarti su Illinois valstijos iždininku.

Pr. Fabius

GYDYTOJAS KVIEČIAMAS TIEK GYDYMO, TIEK IR LIGONIO NURAMINIMUI

Kai susirgęs žmogus šaukiasi gydytojo pagalbos, jis nori gauti ne vien mediciniską pagalbą, bet ir išgirsti paguodos, nuraminimo bei vilties žodį.

Jau senovėje gydytojai žinojo, kad "herbes et verbes", t. y. žolės (vaistai) ir nuraminimo žodžiai daug padeda ligoniui.

Sunkesnės ligos parbloktas, kiekvienas savaime yra linkęs iš gydytojo laukti ne vien pagalbos, bet ir viltį teikiančių žodžių. Mat, žodžiai dažnai padeda ligą nugalėti, kartais ne mažiau, kaip ir vadinamieji galinęji vaistai.

Anglų poetas William Cowper parašė gražiausius savo eilėraščius, būdamas bepročių namuose.

Lenciūgelis tremties metais Vokietijoje, Tuebingene (Ciurlionio ansamblio šokėjai).

Neobjektyviai vertina įvykių faktus

Neseniai skačiau "Draugo" kultūriniam priede inž. Dūdzilos savo tėvo gana subjektyvius įvertinimus. Paminėjęs, kad jo tėvas buvo svarbiausias "Dirvos" leidyklos direktorius Kaune, o mažesnio masto direktorius, Strutis buvęs Marijampolėje.

Mūsų surinktomis žiniomis, š tikrųjų vė "Dirvos" knygu leidyklos naša gulėjo ant direktoriaus Stručio pečių, pastarasis tvarkė "Dirvos" leidyklos krautuvę ir spaustuvę kurioje dirbo bene 10 darbininkų. Jų tarpe buvo raidžių rinkėjas Jonas Pikas (vėliau jis buvo išrinktas Marijampolės Ligoninių kasos direktorium), rinkylos vedėjas Jonas Kvedaravičius, Pr. Sulaitis ir kiti.

Tą patį tenka pastebėti apie Vlodo Ramo'aus irgi neseniai "Draugo" atkarpoje išspausdintus atsiminimus. Ramojus tuose atsiminimuose pasigyrė, kad buvęs artimame kontakte su poetu Pagėgiu - Mackumi; jis žinojęs, kad pastarojo leidinių, išleides, esą pats autorius.

Mūsų turimomis žiniomis, iš tikrųjų Pagėgio-Mackaus "Elegijų" leidinį (Edv. Šulaičiui tarpuinkaujant), kai tuo laiku ne viena Chicagoje esančių leidyklų neapsiemė išleisti tą leidinį savo lešomis išleido Siduvos brolių A. P. V. Šulaičių leidykla, Leidinį išspausdino Kurašo spaustuvė.

Pr. Petitas

Šis tas apie išlaikomus asmenis

Mr. Samuel J. White, Soc. Sec. distrikto vedėjas iš 500 So. Racine Ave., mūsų atstovui suteikė svarbių žinių, kurias čia patiekiamė.

Tėvai savo vaikus išlaiko, kol jie lanko pradžios mokyklą, ir aukštesniąją, t. y. iki 17 metų amžiaus.

Soc. Sec. administracija tą išlaikomumą pripažįsta dar iki 18 metų, jei jaunuoliai yra pilno kurso studentai.

Dabar tas išlaikymo principas (dependency) prapleistas, moxant vaikams nedarbingumo oisigus (disability money), jei tas jaunuolio nedarbingumas prasidėjo prieš jo 22 metų amžiu.

Jei jaunuolis yra nedarbingas 24 besitęsiančius mėnesius, tai jis turi teisę į ligoninės apdraudą (hospital insurance) ir papildomą medicinios apdraudą (supplementary medical insurance).

Pažymėtina, kad šioje istaigoje interesantus tarnautojai pritimėja nuo 9 v. riki 4 v. p.p., o

rimtos prieštasties. Įmonės vedėjas sakė, kad aš, esą, neatėjau į darbą apie šešias dienas, tai esą daugiau, negu kompanijos nustatyta. Tačiau per paskutines tris dienas aš turėjau didelę slogą. Apie tai, pranešiau savo įmonės vedėjui, kad sergu, bet telefono operatorė nepranešė apie mano ligą į mano departamentą ir už tai gavau pranešimą raštu, kad mane atleido iš darbo. Kur aš turiu kreiptis, kad gčiau bedarbio pašalpą.

ATS. Jūs turite eiti į Unemployment istaigą, kuri yra So. Damen St., netoli 63rd Street.

KL. Malonėkite paaiškinti ką tai reiškia "reasonable" kaina.

ATS. Kai pacientas, apdraustas grupėj Medicare B, sumokėjo per metus \$50 gydytojams, Medicare apdrauda padengia 80 procentų išlaidų, virš tos ribos su išėjimu, kad tos išlaidos turi būti nuosaikios (reasonable) pagal priklausomą sumą.

Social Security administracija paaiškino, jog sumos negali būti didesnės, kaip už panašius patarnavimus iš 75 procentų gydytojų pusės tame rajone imama.

Taip pat negali būti didesnės nuo mokėjimų, kuriuos gydytojai ima honoraro iš kitų savo pacientų.

Galutinis rezultatas yra toks, kad pacientas apdraustas Medicare ne visuomet gauna iš Medicare atgal 80 procentų sumos, sumokėtos gydytojui.

Šiuo atveju pėdėda papildoma Blue-Cross - Blue Shield apdrauda.

BEDŲ BĖDOS

— Mano svoris auga, auga. — Žininau, kas reik daryt, kaip čia padėti taisyt?

— Gert imu, va, jau įprasti, Xirminas manų pabus.

Kas tad bus, kas tad bus?

Rūkymas mane jau graužia. Kas čia bus, kas čia bus, Kai vėžys manų pabus?

Milijonai bėda mato. Ir pavojų pripažįsta. Bet kovoti nesiryžta.

O, va, sportiškas bernužis. Turį irgi bėda, Jam darys ji gėdą.

Mat galva jo ima plikti. Kur galės jis dingti? Kai plaukai baigs slinkti?

Aišku, rimtas jam pavojus, Todėl negaišiuo'a, Į vaistinę tuoj žygiuoja.

Ten gi vaistininkas plikas, Plūkėlis kaip taukne. Klausė: — Na, ko reik, vaikine?

— Gėda, pone, pasakyti. Man plaukai im sklinkti. O nuplikęs, kur turesiu dingti.

Vaistininkas žvelg lubosna, Patarimą duoda. Ir vaistų perduoda.

Nel vaistai, nel patarimas. Tam ponaciui nepadėjo. Plikti ir nuplukt reikėjo.

Ir užtraukė naujas plikis: — Ak, Dievuli, visko pilnas. Kur padėjai mano vilnas?

pr. fab.

KL. Mane iš darbo atleido be

vardę pasiraše mano buto šelmininkai. Jeigu nepakanka naminio testamentio, tai darant pas advokata - teisininką kiek tai kainuotų?

Marija B-nė

ATS. Mūsų patarimas: reikėtų padaryti formalų testamentą, o nepasitenkinti "naminiu", prisilaikant toje valstijoje veikiančių teisinių nuostatų. Tokiu testamentu jūs galite išreikšti savo paskutinę valią. Už testamentu surašymą honoraras mokamas pagal susitarimą su advokatu - teisininku daugiau nuo palikto turto vertės; jūsų atveju honoraras būtų \$25-\$30.

KL. Norėčiau pirkti, kai pasitraukėsiu pensijon, namą ant ratų. Ar tiesa, kad tas yra vienintelis namas, už kurį nereikia mokėti valstijos pajamų mokesčių.

Alek. Oliukas

ATS. Nemūtinai. Kai kuriose šio krašto valstijose imamas nedidelis mokestis, o kitose — bandoma išreikšauti nuosavybės mokestį.

Kaimynė K. K. klausia: — Mano vyras sako, kad yra legališka šauti iš savo revolverio Naujųjų Metų išvakarėse, jei tai įvykdoma savo namo kieme. Ar tai tiesa?

Policijos komandieris Haberkornas atsako: — Tai yra įstatymo laužymas miesto ribose ir už tai baudžiama.

Kitą kaimynę M. S. klausia: — Aš buvau vietos restorane, kur pavalgis jų patiekalų, suširgavau. Aš apskundžiau to restorano savininką, bet iš jo negavau pagalbos. Kur aš turiu tuo reikalu kreiptis, kad pravedų tardymą?

ATS. Reikia kreiptis į Chicago Board of Health istaigą, kuri yra Civic Center, Chicago 68606 ar paskambinti telef. 744-4318. Jie praveda investigaciją, kai nusiiskudžiama dėl apnuodyto (spoiled) ar nesveikų (unsanitary) maisto krautuvėse restoranuose bei valgyklose.

• Tikras tavo draugas yra tas, kuris žinodamas tavo silpnynes, ke. Tame banke po mano pa-

parodo nuosirdumą.

WATCH Your Self

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER DRIVERS ACTIONS FOR GRANTED. SOONER OR LATER HE MAY DO THE UNEXPECTED!

THE ODDS ARE AGAINST THE IRATE DRIVER WHO TRIES TO GET EVEN ON THE HIGHWAY.

HOW DO SEAT BELTS HELP TO PROTECT YOU IN AN AUTO ACCIDENT? ACCORDING TO THE INSTITUTE FOR SAFER LIVING, AMERICAN MUTUAL LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY TEND TO RESTRAIN THE BODY FROM BLOWS AGAINST PARTS OF THE CAR, LESSEN THE DANGER OF BEING THROWN OUT OF THE CAR, AND INCREASE SURVIVAL CHANCES.

There are so Many Reasons to Protect Your Forests

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS ATSAKYMAS A. LAUKAIČIUI

Malonus Pone Redaktorau,
Siunčiamy laišką, ku-
rį, esant galimybei, prašome pa-
talpinti šilim'ausiam Naujienų
numeryje. Laiškas yra ryšium
su A. Laukaičio straipsniu, pa-
skelbtu š.m. kovo 26 d. "Europos
Lietuvio" numeryje.
Priedas: laiškas ir A. Laukai-
čio straipsnio nuorašas.

Su pagarba,
Vincent Semaška
Chicago Liet. Tarybos
pirmininkas
Stasys Mankus
Chicago Liet. Tarybos
sekretorius

Š.m. kovo 26 d. "Europos Lie-
tuvio" buvo patalpintas An-
drėaus Laukaičio pasirašytas
straipsnis, pavadintas "Lietuvos
Nepriklausomybės šventė". Ta-
me straipsnyje yra neuztmau-
tai įžeista Chicago Lietuvių Ta-
ryba. Kad nebūtų kladinami Eu-
ropoje gyvenant lietuviai, Chi-
cago Lietuvių Taryba savo posė-
dyje nutarė dėl kai kurių straips-
nyje iškeltų teigimų pasisakyti.

Autorius A.L. tarp kitko rašo:
"Lietuviai komunistai, čia lais-
vajame pasaulyje pasivadinę pa-
žangiaisiais, žinoma, Sovietų Są-
jungos įsakymu, niekada nesitū-
pino ir nekovojo dėl Lietuvos
nepriklausomybės. (...) Dabar
čia JAV, ne tik jie patys Lie-
tuvos nepriklausomybės sukak-
ties nešventė, bet dar per savo
agentus kirsina patriotus Lietu-
vius tą šventę nešvesti. O jei
dar švesti, tai tik vienoje vie-
toje, tik tokioje salėje, kur telpa
1000 žmonių, kaip Chicagoje,
Maria High School salėje."

Sekant jau daugelį metų įsi-
galėjusia tradicija, Chicagoje
didįjį Vasario 16 d. minėjimą
kasmet ruošia Amerikos Lietu-
vių Tarybos Chicago skyrius
(Chicago Lietuvių Taryba).
ALTOs pastangų dėka daugeliui
lietuvų tremtinių iš stovyklų
atvykus Amerikon, prieš 30 me-
tų šie minėjimai būdavo ren-
giami Ashland auditorijoje, tal-
pinančioje apie 5000 žmonių.
Neskaiciuodami nuotolio mylio-
mis ar kilometrais, lietuviai su-
važiuodavo iš visų Chicago apy-
linkių ir sausakimšai užpildyd-
va tą didžiulę auditoriją. Reikia
suprasti tokio didingo dvasinio
pakilimo reikšmę, koks yra iš-
gyvenamas tokiame dideliame lie-
tuvų skaičiui minint Nepriklau-
somybės šventę vienoje vietoje.
Vėliau, Marquette Parko apy-
linkėje pastatius modernią Ma-
rijos aukštesniąją mokyklą, Va-
sario 16 d. minėjimai kasmet

yra ruošiami tos mokyklos sa-
lėje, talpinančioje apie 1300 žmo-
nių.

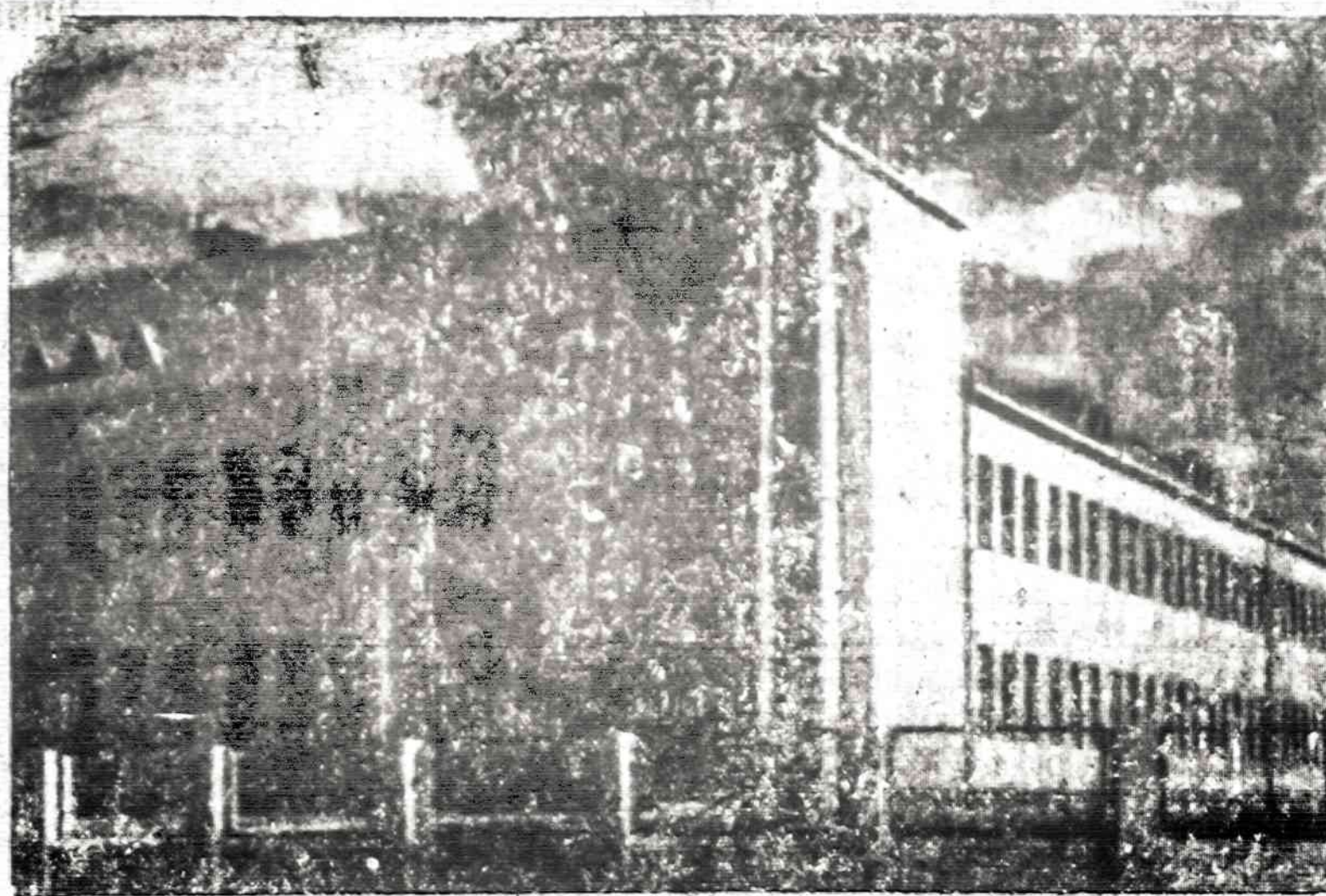
Vėlesniais metais įvairios Chi-
cago lietuvių apylinkės pradėjo
ruošti atskirus minėjimus, kas
esmėje nėra blogas dalykas. Ta-
čiau, yra liūdna, kai tose pačiose
apylinkėse, šalia ALTOs ruošia-
mų Vasario 16 d. minėjimų, Lie-
tuvų Bendruomenė pradė'o
ruošti atskirus minėjimus. Gal
pats blogiausias yra tas reiški-
nys, jog kai kurios JAV LB apy-
linkės ši iškilmingą ALTOs ren-
ginį ignoruoja, arba tą pačią
dieną rengia atskirus minėjimus.
Pavyzdžiui: šiomet bandė tą pa-
čią dieną atskirą minėjimą su-
ruošti Marquette Parko LB. Tas
jos sumanymas neįvyko vien
dėl to, jog niekas jai tai dienai
neišnuomavo patalpų.

Kaip kiekvienais metais, taip
ir šiomet, apie ruošiamą Vasa-
rio 16 d. minėjimą Marijos aukšt.
m-los auditorijoje, Chicago Lie-
tuvų Taryba skelbė visuose pa-
triotiniuose Chicago lietuvių
laikraščiuose ir liet. radijo va-
landėlėse, kviesdama minėjime
dalyvauti. Šiomet, po oficialio-
sios minėjimo dalies sekusioje
meninėje dalyje, buvo pateiktas
ypatnigai puikus Nepriklausom-
ybės šventės dvasiai pritaiky-
tas muzikos, dainų ir poezijos
montažas, kurį atliko "Dainavos"
ansamblis su 80 dalyvių sąstata.
Visuomenės ir spaudos atsilie-
pimai buvo labai palankūs ir
šilti.

Toliau A.L. rašo: "Tokią agi-
taciją (t.y. švesti Marijos aukšt.
m-los patalpose. Ch.L.T.) randa-
me ne tik komunistų spaudoje,
bet ir laikraštyje, po kurio pa-
vadinimu, rašoma "Visų Lietu-
vių laikraštis už tautos laisvę".
Tik skaitytojui nesuprantama
už kokią laisvę, ar už nepriklau-
somes Lietuvos ar, kaip Sovietų
Sąjunga skelbia, primetą jų
laisvę (Citatosse skyrybos žen-
klai netaisyti. Ch. L.T.).

Autorius turėtų nurodyti ko-
munistinę spaudą, kurioje jis
yra skaitęs tą "agitaciją" švesti
Marijos aukšt. m-los salėje, nes
smeižtas yra JAV įstatymais
baudžiamas. Autoriaus neva ne-
susigaudymas "už kokią laisvę",
yra tik pikta insinuacija ALTO
prielankaus dienraščio adresu.

Labai apgailėtina, jog Vasa-
rio 16 d. minėjimai mokykliniam
jaunimui buvo ruošiami atski-
rai, kaip pav. Jaunimo Centre.
Ar galima kaltinti ALTO, jei
jaunimas yra sąmoningai ar ne-
sąmoningai nuo jos ruošiamų
minėjimų atitraukiamas, Jauni-
mo Centro (Gage Parko) apy-

Paveikslė matome 1933 m. sandūose pastatyta aukštesniąją mokyklą

linkeje lietuvų gyvenama, pa-
lyginti, nedaug, ir jaunimą į pa-
mokas ar minėjimus, paprastai,
suveža tėvai. Autorius, norėda-
mas pabrėžti neva didelius ats-
tumus tarp Marijos aukšt. m-los
ir atskirų lietuvių apylinkių,
žymiai prasilenkia su tiesa. Pav.
jis teigia, jog tarp Jaunimo Cen-
tro ir Marijos m-los yra 5 mylių
arba 7 1/2 kilometru atstumas.
Tikrumoje — tik 1 1/4 mylios,
arba nepilnai 3 km. Pagal auto-
rių, atstumas tarp Brighton
Parko apylinkės ir Marijos m-
los yra 7 mylios arba 10 1/2 km.
Tikrumoje — mažiau 3 mylių
arba 5 km.

Toliau autorius, gal jau pat-
s budamas prie pensijos amžiaus
slenksčio, savo straipsnyje tei-
gia, jog ALTOs suruoštamė mi-
nėjime Marijos aukšt. m-los
salėje dalyvių buvę gal 900, ir
tai daugiausia seneliai, pensini-
kai. Gi Lemonte, kur minėjimą
suruošė Liet. Bendruomenė, da-
lyvių buvę taipgi 900, bet visi
jauni žmonės, išskyrus kelias
dešimtis pensininkų.

Visi būsimie ankščiau ar vė-
liau seni, ir senatvė nėra joks
žmogaus nusikaltimas ar paže-
minimas. Reikia tik džiaugtis,
jog ir senesnio amžiaus lietuviai
sitokius minėjimus lanko ir, ne-
bodami savo kuklių ištėklių,
dosnomis aukomis paremia Lie-
tuvos laisvinimo darbą. Juk tik
pensininkų ir senesnio amžiaus
žmonių nuosirdaus pasiaukoji-
mo dėka, mūsų kultūrinė ir politi-
nė veikla tebeklesti ir tebebujoja.
Mineto autoriaus priešškas nu-
siteikimas senesnio amžiaus žmo-
nių atžvilgiu, tik parodo jo ne-
subrendimą ir labai menką sa-
menybės mentalitetą. Kalbant
apie minėjimo dalyvių skaičių,
mūsų žiniomis Lemonte atsilau-
dė apie 350 žmonių, įskaitant
programą atlikusį jaunimą ir jų
tėvus.

Pagaliau tas tradicinis dviejų
dolerių mokestis, dėl kurio au-
torius rūstina, prie įėjimo į
Marijos aukšt. m-los minėjimą
buvo renkamas bent dalinam
šventės rengimo išlaidų padė-
nimui. Salėje surenkamos aukos

eina Amerikos Lietuvių Tary-
bos, kaip laisvinimo veiksnio,
veiklos finansavimui.

Šis A. Laukaičio neva patrio-
tinis straipsnis, esmėje yra tik
labai tendencingas tiesos iškrai-
pymas ir prasilenkimas su esa-
mos padėties tikrove. Mes ste-
bimės, jog šis straipsnis buvo
patalpintas tokiame gana aukš-
to lygio laikraštyje, kaip "Euro-
pos Lietuvio".

Chicago Lietuvių Taryba

Seniausias pasaulyje laikraš-
tis pasirodė 400 metais Kinijoje,
viešpataujant imperatoriui Fin-
kuan-tangui.

Laikraštis buvo "spausdina-
mas" ant šių geltono šilko ga-
balėlių.

Zinovai tvirtina, kad JAV-se
nedarbas balandžio mėn. buvo
9.4%; tas nedarbas sumažėjęs
ketvirtame ketvirtyje iki 9%, o
1983 m. nedarbas sumažėjęs iki
7.9%.

Iš mėgo šūpinio neišvirs.

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIODAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir
bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius
ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K.
Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė
lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus
ir paratė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

ALEKSAS AMBROSE

KULTŪRINĖS CHICAGOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

(Tęsinys)

1913 Pittsburgh, Pa., atsipei-
kėjusi Federacija sušaukė tre-
čiąjį kongresą ir įsteigė Tautos
Izdą, kurio uždavinys buvo kelti
kapitalą Lietuvos kultūriniam
reikalams. Sudarytas Lietuvių
Kolegijos Komitetas piningams
rinkti aukštesniajai lietuvių mo-
kyklai. 1915 Federacijai priklausė
16 parapijų, 10 draugijų, Lie-
tuvos Vyčiai, SLRK, LRK Moks-
leivių D-ja, Moterų S-ga, Blai-
vininkų S-mas, Lietuvių Darbi-
ninkų S-ga, Spaudos D-ja ir Lab-
daryų S-ga. Kai AL Tautos Ta-
ryba buvo įkviudota, vietoj jos
įsteigta LRK Federacijos Tary-
ba, jau grynai Federacijos ribo-
se, 1920.2.11, Pittsburgh, Pa., bu-
vo pirmasis jos suvažiavimas,
kuriam išrinkta Tarybos vado-
vybė: kun. P. Būčys pirm., kun.
J. Jakaitis vicepirm., J. Karosas
sekr., K. Krusinskas izd. ir kun.
M. Pankus ir L. Šimutis izdo
globėjai. Šiame suvažiavime bu-
vo nutarta, kad visi jos skyriai,
ligi šiol turėję LK Vienybės var-
dą, ateityje būtų vadinami tik
Federacijos skyriais.

Pagal f-jos konstituciją, vy-
riausias jos organas yra kongre-
sas. Jo atstovus be įgaliojimo
sprendžiamuoju balsu sudaro
Federacijos Centro Valdybos na-
riai ir f-jos tarybos nariai. Į kon-
gresą siunčia delegatus: apskr-
tis — 5, skyrius — 3, kuopa — 1.
draugijos ir organizacijos, turin-
čios iki 50 narių — 1, turinčios
virš 50 narių — 2; katalikiškų
laikraščių redakcijos — 1, cen-
trinių organizacijų centrai, turi-
dami 1,000 narių — 1, ir po vieną
atstovą nuo kiekvieno sekancio
1,000 ar jo dalies, nemažesnis
kaip 100. Delegatai turi turėti
įgaliojimus raštu. Laikraščių at-
stovus įgalioja redaktoriai, o
centrinių org-jų — jų centrų val-
dybos. Kitų delegatų įgalioji-
mus tvirtina dvasios vadas.

Federacijos apskritis Chicago-
je įkurta 1918.7.2. Buvo nutarta
jį vadinti Lietuvių Katalikų
Vienybė. Jo iniciatoriai buvo
vysk. P. Būčys ir kan. F. Ke-
mešis; pirmininkas — P. Maže-
ika, sekr. P. Zdankus. F-jos Ap-
skritis veik kiekvienoje parapi-
joje turi savo skyrių; jis vaidina
svarbią rolę tarp AL Katalikiš-
kų draugijų. Jis vienija veikimą

į vieną bendrą šeimą. Prie jų
skyrių priklauso daug katalikiš-
kų draugijų. Vienu metu F-ja
Chicagoj turėjo 10 skyrių.

1941 F-jos Apskritis įkurė In-
formacijos Biurą, jo vedėjas bu-
vo prof. K. Pakštas. Biurui pa-
laikyti buvo nutarta skirti \$2,000
į metus.

Federacijos 12 skyrius įsteigė
1918.9.10. Ciceroje Federaci-
jai priklauso katalikiškos akci-
jos veikimas. 1960 šis Federaci-
jos skyrius apjungė 14 draugijų
su 1,194 nariais. 1960 skyriaus
valdybą sudarė: garbės pirm.
prel. I. Albavičius, pirm. A. Za-
karas, vicepirm. K. Srubienė,
sekr. A. Stulginskas, izd. T.
Stučinskienė.

1919 m. Chicago Northsideje
buvo įsteigta ALRK Federaci-
jos 231-čias skyrius. Jis apjungė
visas Northsides katalikiškas or-
ganizacijas į vieną šeimyną.
Pradžioje prie šio skyriaus pri-
sidė'o tik keliolika draugijų, bet
netrukus šis skyrius tapo katali-
kų veikimo centru. Visa katali-
kiškoji Northside priklausė
prie 23 skyriaus. Draugijos mo-
kėjo duoklę šiam skyriui, siuntė
savo atstovus įvairiems planams
aptarti ir darbams dirbti.

1923 m. prie Katalikų Fede-
racijos skyriaus buvo įsteigta
knygynas. Knygyno pradžiai —
kambario įrengimui ir knygų
siekdama, d-ja leidžia mokslo
knygas, rengia paskaitas ir pra-
kalbas, daro tautos ir tautiečių
atminimui iškilmes ir bendrai
naudoja visas tinkamas progas
apšvietai skleisti ir mokslui po-
puliariauoti.

(Bus daugiau)

KERDŽIŲ TRADICIJOS

M. Saulėnė rašo: Valstiečių
Laikraštyje.

Raseinių rajone gimsta graži
tradicija — palydos į ganyklas.
Ir šį pavasarį buvo sukvietas
pasitarimas, kuriame dalyvavo
melžėjos, kerdžiai, veterinarijos
specialistai, ūkių vadovai. Dau-
guma pirmųjų buvo apdovanoti
garbės raštais. Išanalizavę pasi-
ruošimą ganiavai, fermų darbuo-
tai davė priesaiką rūpestingai
tvarkytis, prisimė išpareigoji-
moje turi savo skyrių; jis vaidina
svarbią rolę tarp AL Katalikiš-
kų draugijų. Jis vienija veikimą

(Iš Europos Lietuvio)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo
1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet neseniai, Vincas
Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos,
J. Rukio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V.
Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir
M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno
kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tauti-
ninkų kokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų
šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-
čiams, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis
bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūke aprašy-
tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas
gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslų to laikotarpio buities lite-
ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga
parduodama tik už \$2.

● LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko
įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir
Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam
lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabrėžtoje duodama
vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai
nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsi-
minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-
maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius,
bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-
tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne
Jurgio Jasinskio knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poe-
ziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises.
Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio
vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago,
IL 60608. Užsakant pašto, pridėti dolerių paštomatas įskaičiuojama.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

8759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RASTINGAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakar.

Každieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1986
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$45.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicago ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusių metų \$24.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$6.00
iš viso JAV vietose:
metams \$40.00

pusių metų \$22.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$6.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusių metų \$24.00
vienam mėnesiui \$6.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusių metų \$26.00

Naujienuos arba kasdien. Išskyrus sekmadienius.
Lietuviai: 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telefonas 421-6106.

Pilnais rašais siųsti poštą. Nėra
Orderio karta su užsakymu.

NAUJIENŲ rašinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Didysis rezistentas rašo "Ateityje"

Br. Kviklys Drauge, birželio mėn. 17 d., atspausdino mūsų išeiviją aliarmojuojantį vedamąjį. Girdi, ji per mažai parodo dėmesio Lietuvai. Jis sumini liūdną išeivijos likimą, kuri, atsiskyrusi nuo savo tautos kamieno, ištautėja, net sukuria savo valstybę. Tačiau, lietuviams išeiviams sukurti valstybę nėra pavojaus. Yra pavojus ištautėti ir tapti trąša kitoms tautoms augti.

Bet nutautėjimą, — rašo jis, — galima prailginti, jei bus tik protingai šia kryptimi veikama. Priemonių prailginimui, jis sako, ne kartą yra nurodinėjęs. Atrodo, jog jis galvoja, kad viena iš tokių priemonių būtų ryšių palaikymas su tauta. Šią mintį jis remia dr. Kazio Ambrozaičio rašinio "Mūsų rūpestis Lietuva" citatomis, atspausdinto "Ateityje" š.m. Nr. 4. Minėto rašinio autorių jis pristato kaip kompetentingą šia tema rašyti. Mat, jis buvo rezistencijos vadas Lietuvoje, rezistentas ir išeivijoje. Gaila, kad neparašė prieš ką šis rezistentas rezistencija išeivijoje. Betgi jo rašinio citatos nerodo, kad dr. K. Ambrozaičis būtų koks nors rezistentas prieš okupantą ir jo samdinius. Br. Kviklys jo "kompetenciją" labiau sustiprina dar ir tuo, kad daktaras yra visuomenininkas ir vienas Lietuvių Fondo kūrėjas. Tikrai, aukštos "kvalifikacijos". Gaila, kad paskaičius jo rašinio pacituotas ištraukeles, pasirodė, kad jo turimos "kvalifikacijos" nerodo jį esant tvirtu rezistentu, nes tai, ką jis parašė, yra ne kas kita, kaip klaidinančiai svačiojimai. Reikia labai apgailestauti, kad toks jo rašinys rado vietą ateitininkams skirto žurnale.

Juk tikra nesamoniš, kad mes, bėgdami nuo raudonojo siaubo, tiek įsibėgėjome, kad bijome į Lietuvos pusę net atsiskirti, o iš ten atvykusį kiekvieną įtariame ir vengiame jo išlaikyti, ar jam paduoti ranką...

Kas ir kada taip nusigręžė nuo okupuotos Lietuvos? Arba kas vengia atvykusiam paduoti ranką? Tiesa, mes nusigręžiame ir okupanto atsiųstiems agentams neduodame rankos, nes jų rankos yra suteptos mūsų brolių krauju. Juos sveikina ir jiems vašes kelia Bostone gyvenantieji poetai. O ar mūsų kultūrininkai neištiesė net abiejų rankų Maskvos atsiųstiems solistams? Rengė jų

koncertus net vienuolynų salėse. O kai kur, jiems pareikalavus, buvo iš scenos išneštos tautinės vėliavos. Reikia pasididžiuoti tais, kurie suprato Maskvos klatingus siekius ir dėl jų kėlė protestus ir demonstracijas.

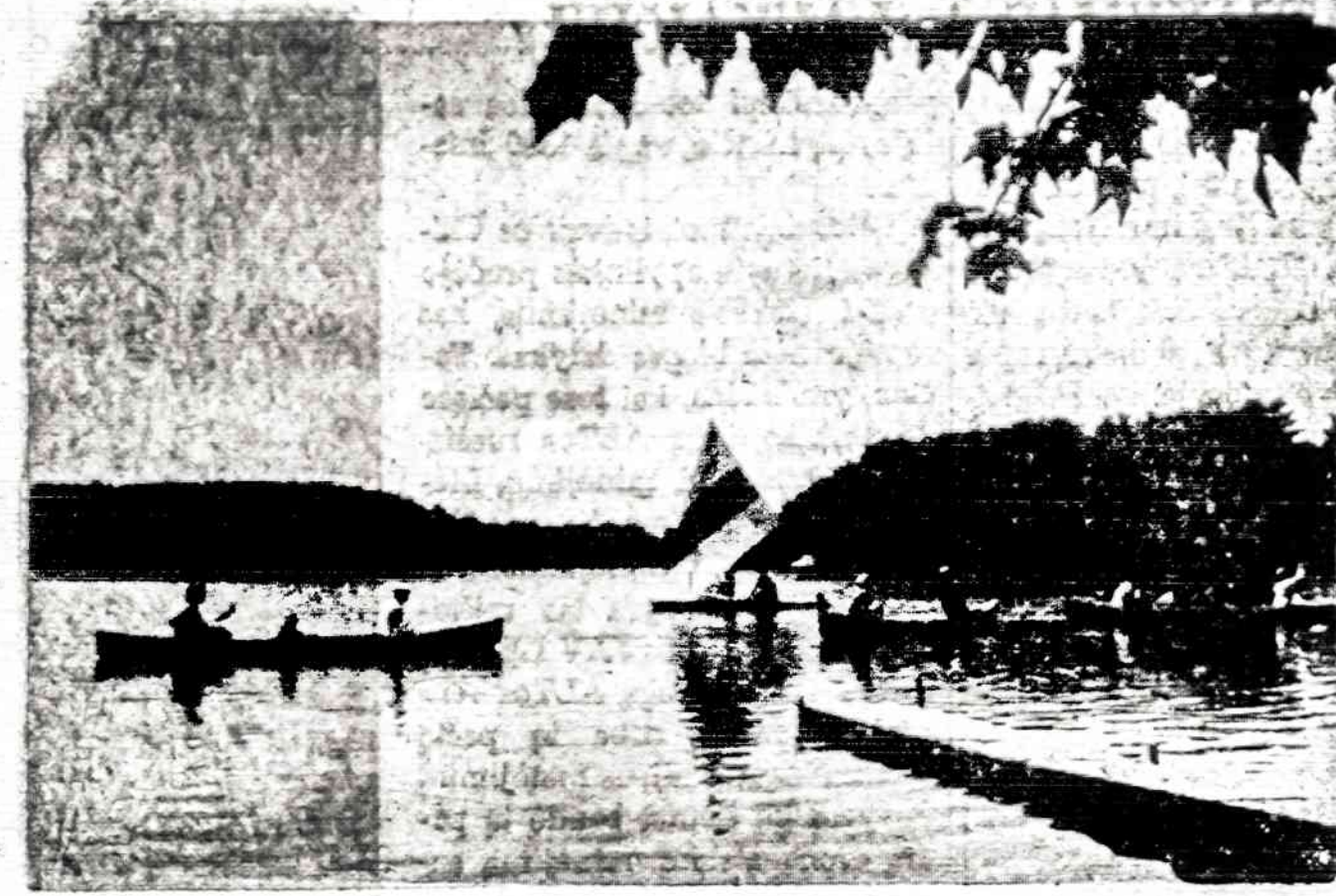
Dr. K. Ambrozaičis skelbia, kad per eilę metų ten pasikeitė žmonės, aplinka, bet tuo pasikeitimu per mažai susidomėta, todėl iš ten atvykusieji mums nesuprantami ir išlikusiems nesunaikintiems vengiame paduoti ranką, dėl ko jie grįžta su labai skaudančia širdimi ir didesne nevilimi. Tokį priekaištą išrašė šis didysis "rezistentas", Lietuvių Fondo kūrėjas. Nejaugi jis jau tiek neišmano, kad žmonės ir aplinka pasikeitė, bet nepasikeitė okupanto klatinga taktika, nepasikeitė jo agentų uždaviniai?

Dr. K. Ambrozaičis aiškina, kodėl mums reikalingas ryšys su kraštu (nerašo okupuotu). Girdi, karštas turi maitinti mus tautine dvasia, o per mus tautiečiai skelbs pasauliui savo skausmą. Gaila, kad tik žodžiu, o nepasako kokiais keliais toji tautinė dvasia turėtų mus maitinti. Ar tuo spausdintu bolševikiniu šlamštu, kuriuo šandien okupantas maitina mūsų pavergtą tautą? Ar ta tautos istorija, kurioje yra sudergta mūsų tautos praeitis, jos nepriklausomybės laikotarpis? O gal jis mano per okupanto atsiųstus dainininkus, Jaunimo Centro salėje jų suruoštais koncertais? Tiesa, jis dar užuominą, kad tautinės dvasios gaivinimui padės vaikų vežimas į Lietuvą (jis nerašo okupuotą). Ir jų ten vykimą nebus status quo pripažinimas. Jis nežino nė vieno tokio jaunuolio, kuris, nuvažiuojęs, pabuvęs kelias dienas ar kelias savaites, būtų grįžęs suklaidintas. Man rodos, kad dr. K. Ambrozaičio galva yra labai suklaidinta, jei jis nežino, kad okupantas nieko nedaro, jokių niekam privilegijų neteikia, jeigu jam nebūtų iš to naudos. Pagal daktaro supratimą, reikėtų manyti, kad okupantas yra susirūpinęs ypač Amerikoje gyvenančio lietuviško jaunimo lietuvių. Idomu, ar jis rūpinasi Sibiro ir Gudijos lietuvių bei jų jaunimo lietuvių?

Dr. K. Ambrozaičis priekaištuoja ir lituanistinėms mokykloms, nes, joje vaikams mokomi tik apie tautą Lietuvą, kokia ji buvo, o ne apie tautą, kokia ji dabar yra. Matyt, jis norėtų, kad vaikams kalbėtų apie tautą okupuotą Lietuvą, apie kokią kalbą "Tėviskės" draugijos samdiniai, kad ji "išlaisvinta", graži, kurioje žydi kultūra ir gerbūvis. Kodėl jam neateina į galvą mintis, dabartinei okupuotai Lietuvai pažinti, pasiūlyti lituanistinėse mokyklose skaitymui panaudoti LKBKronikas? Tada vaikai pamatytų, kokioje Golgotos kančioje šandien pavergti Lietuvai.

Be to, jis daro priekaištą, kad Lietuvos okupacijos bylos judinimas laisvajame pasaulyje yra tylus ir lėtas. Kovojančiam pogrindžiui pagalba abejinga ir visiškai menka. Ką reiškia toks jo priekaištas, be konkrečių pasiūlymų? Juk tai tik tušti žodžiai.

Žinoma, toks dr. K. Ambrozaičio rašinys buvo proga ir vėl Br. Kvikliui pragysti tas pačias giesmeles, kurių gaida jau seniai "Tėviskės" draugijos sukomponuota: "Vaikų siuntimas į tėvų žemę" ir "Kapsukiniai kursai". Jis apgailestauja, kad minėtieji kursai nutrūko ir tai dėl to, kad ant kursantų ir jų tėvų buvo kariami šunys. Ir kad kursų lankytojų okupantas nepadarė komunistais. Bet ir šia proga jis kandiduoja "reorgus", nes jie yra tie, kurie tu kursų nemėgo. Tiesa, kad jų nemėgo, tik netiesa, kad ir okupantas jų nemėgo. Man rodos, kad Br. Kviklys mulkina išeiviją, nes kokiam tikslui okupantas įsteigė "Rodinos" draugiją? Keista, kad Draugo redaktorius, apgailestaudamas dėl kursų uždarymo, kandiduoja tuos lietuvių, kurie žino, ko okupantas "kapsukiniais" kur-

Rakų vasarvietės miškas ir žėras.

Moku metinę prenumeratą Naujienų dar neužsisakiusiam šauliui-šaulei

Sumokėsiu metinę prenumeratą šauliui ar šaulei, kuris ar kuri pirmoji parašys Naujienoms, kad skaitė šį mano pasiūlymą ir kad dar nėra užsisakiusi šio dienraščio.

Antram Naujienas užsisakiusiam šauliui ar šaulei prie metinės prenumeratos pridėsiu \$30.00, o trečiam pridėsiu \$20.00. Jis mano pasiūlymas galioja nuo šiuo metų liepos 1 dienos iki pabaigos.

Sveikinu šaulį Petrą Malėtą už jo tokią drąsą. Jis pats pirmasis išdrįso pareikšti Naujienoms, kad neatnaujins prenumeratos, kuomet dabartinė pasibaigs. Čia išdrįso pareikšti, kaip tikras karžygis, o ne koks tepsis. Tad patariau Vytautui Didžiui. Rinktinės vadovybei įrašyti į sąrašus ir paskirti medali arba Vyties kryžių. Tokių drąsųjų mažai rasime, tai jau beveik prilyksta Antanui Marmai, tik iš kitos pusės.

Be to, nėra visai patikimas, nenutraukė prenumeratos iš karto, o paliko kada pasibaigs. O gal jis pasibaigs tik po metų ar kitų? O gal jis yra garbės prenumeratorių, ir bendrai, kurie šauliai skaito Naujienas, tai tie yra užsikrėtę Naujienų dvasia ir yra Milkovaičiui nepatiktami. O jei vadovybė skatė Naujienas, tai ji irgi nepatiktima, nes ji yra prisigėrusi to raugo ir ją reikia perrinkti. Be to, reikėtų sudaryti šaulių organizaciją iš tokių asmenų, kurie iš viso nėra skaitę Naujienų. Reikia paimti patikimus iš žurn. Jurgio Janušaičio. Jis yra man pareiškęs: "Aš galina, ir jie jau praktikuoja."

šais siekia.

A. Svilonis

Aš, kaip šaulys, ir š. S-gos Garbės teisme laimėjęs bylą, tokiame elgesiui nepritariu ir skelbiu, kaip dera drąsiam šauliui, kuris vadovaujasi savo protu, atskiria melą nuo tiesos ir gali už tiesą kovoti. Toks garbingas šaulys-lė, kuris pirmas užsisakys Naujienas, ir paminės, kad skaitė šį straipsnį, tam aš skiriu pirmą premiją — apmokau metinę Naujienų prenumeratą. Antram prenumeratą pridėsiu 30.00 dol. ir trečiam metinei prenumeratą pridėsiu \$20.00.

Šauliai-ės turi teisę naudotis Amerikos spaudo ir žodžio laisvę, kad šaulių Sąjunga ir Lietuva tokią stipri, kaip Amerika. Amerikoje už tiesos žodį jau 200 metų, kai nieko nebūdžia.

Antanas Marmas

— Izraelio karo laivai, avia-cija puola svarbiausius palestiniečių centrus pietų Beirute.

— Jasir Arafatas pranešė, kad jis niekur iš Beiruto nekeliaus, bet kovos iki mirties.

— Prez. Reaganui nepatiko sekretoriaus Haig pokalbis su Izraelio premjeru Beginu, kai jis buvo Baltuosiuose Rūmuose. Haig pataręs neparduoti Izraeliui reikalingų ginklų.

— Libano premjeras Wazzan vakar atsisakė, nes Izraelio puolimas pietų Beirute išardė taikos galimybes.

— Al. Haig atsisakė daryti nusistebino Kongreso atstovus ir politikus.

— Argentinos kariuomenės vadovs gen. Cristino Nicolaidis neleidžia demonstracijų sostinės gatvėse.

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tėsinys)

— O, nebijokite dėl jų. Ten bus Dobrynės kaštelionas Jonas iš Vloščovo, Mikalojus iš Vašmuntovos, ir Jaska iš Zdakovos, ir Jarošas iš Čechovos — visi garbingi riteriai. Ar jie klausis kalavijais ar kirviais — jiems ne naujiena. Žmonių akims bus į ką pasižiūrėti ir ausims pasiklausyti, nes, kaip sakiau, prancūzui gerkle su koja priminsi, o jis vis dar tau riteriškus žodžius bamba. Tepadeda man Dievas ir šventas Kryžius; kaip anieji kalba, taip mūsų žudo.

— Bus garbės, jei Dievas mus laimins, — tarė vienas bajorų.

— Ir šventasis Stanislovas, — pridūrė antrasis ir, pasisukęs į Macką, klausinėjo toliau:

— Na, pasakokite! Gyrėte vokiečius ir kitus riterius, kad drąsūs yra ir kad lengvai Lietuvą triuškins. Bet su jumis, ar nesunkiau jiems buvo? Ar ir prieš jus jie taip noriai eidavo? Kaip Dievas tai leido? Girkite mūsų šaukus!

Bet Macka iš Bogdanieco, matyt, nebuvo pagyrūnas, nes kukliai atsakė:

— Tik ką iš tolimų kraštų atvykę noriai mus puldavo, bet vieną kartą kartą pabandė, nebuvo tokie drąsūs. Nes mūsų žmonės ataklūs, ir tą ataklumą mums dažnai primindavo: "Jūs nieki-"

tai būsite pasmerkti!" Ir mūsų ataklumas dar didėjo, nes tai nebuvo tiesa! Abi valstybės Lietuvą apkrėstijo, ir kiekvienas tenai Jėzų Kristų tiki, nors dar ir nevisi jį pažįsta. Ir tai žinoma, kad mūsų maloningasis karalius įsakė iš Plocko katedros pašalinti velniui žvake įleisti, ir kunigai turėjo jam aiškinti, kad taip daryti nedera. Bet ką tu veiksi su paprastu žmogumi! Nevienas galvoja: "Kunigaikštis įsakė apsikrikštyti, tai ir apsikrikštyjau; įsakė Kristui nusilenkti — ir nusilenkiau, bet kodėl aš turiu gailėtis savo senajam pagoniškajam dieviui dubenio varškės ar keptos ropės numesti ar alaus putas nuleisti. Nedarysiu taip, tai mano arkliui išstips, ar karvės ligos užpuls, ar jų pienas pakraujuos, arba dirvos derliaus neduos." Ir daugelis daro taip, kaip padavimai reikalauja. Bet jie taip daro dėl nežinojimo ir dėl piktojo baimės. Anksčiau jų tie velniukai turėjo gražų gyvenimą. Turėjo savus gėjus, savus namus ir arklius pasijodinėti, ir dešimtinę imdavo. O dabar: gojai iškirkti, valgyti nieko neturi; miestuose varpai skamba, ir šie nenaudėliai tankiausiose šiluose išsislapstė ir ten iš baimės lindi. Nueis lietuvis į mišką, tai jį už kailinių vienas iš kitas patraukia ir sako: "Duok!" Kai kurie duoda, bet yra ir drąsių bernų, kurie nenori nieko duoti, o kartais juos net gauda. Vienas pripylė spragintų žirnių ir jaučio puslę, tai net tryliką velnių iš karto sulindo. O jis užkišo šermukšnio kamščiu ir atnešė į Vilnių kunigams pranciškonams parduoti, kurie mielai jam sumokėjo už tai

dvidešimt skatikų, kad Kristaus vardo priešus sunaikintų. Pats tą puslę mačiau, ir iš jos dar iš tolo žmogaus nosiai pasibaistė kvapas sklido; tokiu kvapu blogosios dvasios savo baimę švęstam vandeniniui parodo.

— Bet kas suskaičiavo, kad jų ten buvo tryliką? — išmintingai paklausė pirklys Gamrothas.

— Skaičiavo lietuvis, kuris matė, kaip jie lindo. Matyt, kad jie buvo ten, nes iš pačios smarvės galima buvo spręsti, o, be to, ir kamsčio niekas neišdrįso atkisti.

— Stebuklai, stebuklai! — šaukė vienas miestionis.

— Prisizįrėjau aš didelių dyvų nemaža, nes galima sakyti: žmonės yra geri, tik viskas pas juos kitaip. Plaukuočiai jie dideli ir vargiai kurti, jų kunigaikštis plaukus kerpa; keptas ropės valgo, maišydami jas su visais valgiais, nes, sakoma, jos vyriškumą žadina. Savo namuose gyvena kartu su galvijais ir žalciais; gerdami ir valgydami salko nežibę. Ištekėjusias moteris nieku laikui, bet merginas labai gerbia ir pripažįsta joms didelę galią; bet kuriai merginai patyrus dvidešimt šilkmedžių vyro pilvą, tuoj visokie diegliai išnyksta.

— Nebaistu ir diegliais sirgti, kai merginos nuostabios! — sušuko jam Eyertereris.

— Apie tai paklauskite Zbyškos, — atsakė Macka iš Bogdanieco.

Zbyška gi taip įsiuokė, kad net suolas, ant kurio jis sėdėjo, pradėjo drebėti.

— Būna nuostabi! — tarė, — o gal Ringailė nebuvo nuostabi?

— Kas tokia ta Ringailė?

— Kaip gi tai? Nieko negirdėjote apie Ringailę? — klausė Macka.

— Negirdėjome nė žodžio.

— Tai kunigaikščio Vytauto sesuo ir Mozūrijos kunigaikščio Henriko žmona.

— Nepliauskite! Kurio kunigaikščio Henriko? Buvo vienas to vardo Mozūrijos kunigaikštis, bet jis mirė.

— Tas pats ir buvo. Turėjo jam būti atsiųsta iš Romos dispensa, bet mirtis anksčiau jį išvadavo. Buvau tada pasiųstas su Jasko iš Olesnių laišku pas kunigaikštį Vytautą, kai iš karaliaus atvyko į Riterverderį kunigaikštis Henrikas. Tuo metu karalius Vytautui jau buvo įkyrė, ypač dėl to, kad Vilniaus negalėjo paimti, o mūsų karaliui įkyrėjo jo broliai ir jų išdaigos. Tada karalius, matydamas didesnius už savo brolių Vytauto sugebėjimus ir didesnę jo išmintį, pasiuntė pas jį vyskupą, kad įkalbėtų Vytautą mesti kryžiuočius ir paklusti karaliui, o už tai jam pažadėjo atiduoti Lietuvos valdymą. Vytautas, visada ištroškęs atmainų, mielai pasiuntinių išklaušė.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK

SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1926 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą septyniadienį 8-9 val.
Tel.: 342-2727 arba 342-2729

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2654 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencinioje telefonas: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4204

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pila apdraudę
ZEMA KAINA
Prilaukiamas Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-9063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
ir įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIOJOS IR VALANDOS
Septyniadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Dėvius
Telefonas: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo progra-
mą Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1380 banga AM, veikia sek-
madienis nuo 8 iki 8:30 val. ryte.
perduodama vėliausiu pasauliniu
lietuvių santranku. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdūnės
Pasaka. Šia programa veda Stepo-
nas ir Valentina Mikalai. Būna
reikalingas kreipis į Baltic Florists —
gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pasi-
nkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuvų dovanų.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių drau-
gijos piknikas įvyks sekmadienį, bir-
želio 27 d., 1 val. popiet, Vyciu salė
ir sodelyje. Geros muzika. Bus
skanių valgių ir gerimų.
Kviečia Komisija ir Valdyba

POILSIS IR MIEGAS YRA REIKALINGI SVEIKATAI

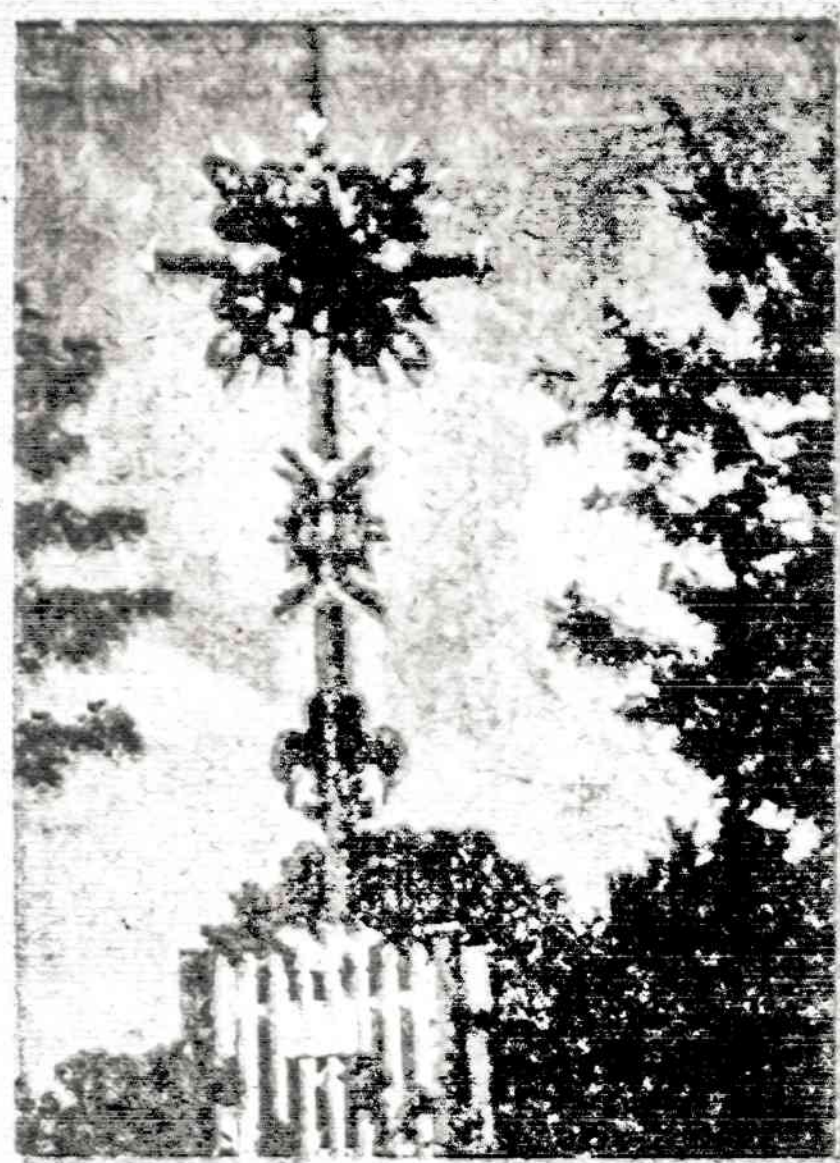
Mes linkime vieni kitiems
"labos nakties", kaip ir supras-
dami, kad ji daug reiškia mūsų
sveikatai.

Gyva, jaunesnė veido išvaiz-
da, be riaušelių ir nuovargio
veidas, tai moteriškes, kuri ge-
rai išmiegojusi ir pailsėjusi.
Suaugusiam žmogui pakanka
7-8 valandų miego per parą. Ta-
me laikotarpį mūsų kūnas al-
gauna energiją, kurią išleikvojo
dienos metu, pasilisi nervai bei
raumenys.

Tačiau, tinkamam išmiegoji-
mui reikia:

- 1) Miegamas kambarys priva-
lo būti gerai išvėdintas.
- 2) Bandykite užmigti su ma-
lonesnėmis mintimis.
- 3) Neapsidėkite storai, o
galvą laikykite žemiau, kad pa-
lengvintume kraujo apytaką.
- 4) Jei turite vargo su užmi-
gimu, tai prieš einant gulėti, ap-
siplaukite šiltu vandeniu, arba
pasivaikščiokite, atviraime ore.
- 5) Naktiniai baltiniai privalo
būti plaukai.
- 6) Atsargiai ne vėliu 11-tos
valandos, nes sveikiausias mie-
gas yra prieš vidurnaktį.

Geras amatas pečių netau-
zo.

V. PUTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

Vladas Putvis

(Tėsinys)

1906m. žiemą (metų pradžioje)
po 1905-ųjų m. revoliucijos visur
Lietuvoje slaučiant baudžiamie-
siams būriams, Kelmės uradi-
kas iškvieta iš Kražių dragūnų
kuopą. Buvo padaryta krata
Graudziuose ir Vladas Putvis
suimtas Kelmėje.

Putvio areštas Kelmėje lūdi-
ninkams paliko didelį įspūdį.
Vienas iš jų, Lietuvos Valst.
Operos artistas Jonas Butėnas,
tuomet pradžios mokyklos mo-
kiny, šį įvykį taip aprašo:

"Rodos, 1906 m. vasario mė-
nesį, vieną turgaus dieną Kel-
mės miestelį nelauktai ir staigiai
užplūdo daugybė dragūnų. Dra-
gūnai gaudė vadinamuosius so-
cialistus - revoliucionierius, ku-
rių, tiesa, sugavo nemažai. Bet
jų svarbiausias uždavinys buvo
suimti, mūsų akimis žiūrint,
vinski. Kelis kartus dragūnai
aplankė jo duris, nors jis ten
ir buvo, bet nepasisekė surasti.
Pasakojo, kad V. Putvinskis tais
momentais buvęs darbininkų
tarpe, bet niekas jo neišdavė...
Dragūnai, nepagavę V. Put-
vinskio, išėjo Kražių link, su-
sivimi išsivysdami didelį būrį
suimtųjų. Dragūnai išėjo anksti
rytą, o tą patį dieną apie pirmą
valandą, kaip žaibas atskrido
nuo Tauragės, apstojo visus ke-
lius, o ant kalno pastatė patran-
kas. Žmonės, pamatę, kad pra-
dės šaudyti į Kelmę, smarkiai
persigando.

Aš su keliais kitais berniokais
tuo pat laiku buvau vidury mies-
telio ir mes pradėjome sekti dra-
gūnų viršininkus. Dragūnai pir-
miausiai nuėjo į valstaus val-
dybą, o paskui pas notarą. Iš ten,
po kokių 10 minučių išsivedė
V. Putvinskį. Pasirodė, kad jis
su kokių tai ūkininku buvo at-
vykę pas notarą daryti doku-
mentus. Notaras buvo rusas ir
išdavė jį dragūnams.

Tą dieną ir naktį V. Putvinskį
laikė Kelmės arešto namuose, o
rytojaus dieną V. Putvinskį iš-
vedė į Kelmės arešto namus.

Kelmės vežė kažkur, šiaulių
link. Niekomet neužmiršiu jo
veido, kurį teko matyti išvežant
V. Putvinskį. V. Putvinskis sė-
dėjo rogėse labai nusimines (kiti
sakė, kad jo rankos buvo suriš-
tos), paskui roges ėjo didelis
suimtųjų būrys. Liūdna procesi-
ja praėjo pro mūsų mokyklos
duris šiaulių linkui ir dingio to-
lumoj.

Atsisveikindamas akimis su
liūdna procesija, aš dar kartą
sudrebečiau iš gailėsio ir dar
kartą tyliai prakeikiau caro dra-
gūnus, kaip ir kazokus, kam jie
išvežė man taip mylimą žmogų.
(TRIMITAS, 1929 m. Kovo mėn.
28 d., Nr. 13, p. 202.)

Tuometinis Putvio darbinin-
kas Juozas Gembutas, neužilgo
po Putvio arešto išvykęs Ame-
rikon, tą patį įvykį prisimena
šiek tiek kitaip:

"Nežinau dėl kurios priežasties
jis turėjo parduoti dvarą; gal
todėl, kad daug išleisdavo gin-
klams pirkti, gal todėl, kad gel-
bėdavo socialistus, leido juos į
Ameriką, ypač gi šaudmenims
ir knygoms. Kai jis nuvažiavo į
Kelmės miestą daryti pardavimo
popierių, tai valdininkai paskam-
ono į Varnius kazokams, nes
vietinė policija bijojo jį suimti.
Kazokai apstojo namus, o jų vy-
resnysis įėjęs į vidų paklausė,
kuris čia yra Putvinskis. Putvin-
skis atsakė: "Aš." — "Mes at-
jom jūsų suimti." Putvinskis pa-
kėlė rankas, o mano brolis pas-
arklius, kad ir jo kartą, nesum-
tų. Kazokai su juo gražiai el-
gėsi, paklausė, ar turis čia gim-
nių. Nusivedė pas daktarą Gruz-
dį ant pietų. Po pietų atsivedė
atgal. Paėmė nuo turgaus prastą
vežimą ir nuvežė į Šiaulius, sa-
kydami: "Nenorėjai gerame ve-
žime važinėti, atseit, būti carui
ištikimas, tai važiuok drabyno-
se." Putvinskis užtraukė rusišką
dainelę "Dubinuška." Lydėje
kareiviai jam pritarė." (Juozas
Gembutas, Aš Pažinau Putvin-
skį, Putvio monografijai padik-
tuoti ir Kunigo Mykolo Vembros
užrašyti, niekur dar nepaus-
dinti prisiminimai.)

Vladas Putvis Kelmėje iš tik-
rųjų buvo pas notarą pardavimo
dokumentų sudarymui, tiksliai
pardavė jįsi tuomet ne didelį
dvarą, bet mažytį Palendrių
dvarelių. Aršusis Putvio ir kitų
lietuvių priešas Kelmės uradi-
nikas, kai tik sužinojo apie Put-
vio apsilankymą, paprašė notaro
viską vilkinti ir Putvį kaip gali-
ma ilgai pas save užlaikyti.
Notarui tai ir pavyko padaryti
iki uradniko išauktytųjų dragū-
nų atvykimo.

Emilija Putvienė daug kartų
pasakojo, kad kai dragūnų ko-
manduojantis karininkas, padė-
jęs Vladiui ranką ant peties, tarė
"Imperatoriaus vardu aš tamstą
arestuoju", Vladas jam atsakė,
klausdamas: "Ar leisite užsiru-
kyti?" Nustebęs karininkas Vla-
dai mandagiai pasiūlė popierosą.
Emilijos prašomas, Vladas buvo
anksčiau sutikęs nerūkyti iki ne-
būsių caro valdžios areštuotas
ir pažadą sąžiningai pildė, čiul-
pinėdamas žmonos specialiai jam
perkamus saldainiukus. Pirmojo
aresto metu Kelmėje nuo paža-
do pagaliau atpalaiduotas, užsi-
rūkę su ypatingu malonumu, ir
aenustojo rūkęs visą gyvenimą.
(Bus daugiau).

— Argentinoje susidarė gru-
pė, kuri reikalauja trankti teis-
man visus kariuomenės vadus,
suorganizavusius įsiveržimą į
Falkland salas.

KNOW YOUR HEART

Every heart yearns for love...
to know a 100%...
to know a 100%...
to know a 100%...

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

SUPER CONCENTRATED CD DEODORIZER

is so effective that
2 DROPS DEODORIZE
A SKUNK!

Just think of the odor
problems it could solve
for you... bathroom, pets, cooking, milium,
garbage, diapers
ONE SHAKER \$300 POSTPAID
BOTTLE

To order send check or money order to SCHMID PRODUCTS CO., Div. of
SCHMID LABORATORIES, INC., Box A, Route 46 West, Little Falls, NJ 07424.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIEŠTO

DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICA)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 60465

REpublic 7-1212

774-4416

P. J. RIDUKAS

2554 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1941

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 2-3571

VASARIO 16 GIMNAZIJOS

Vasaros atostogos šiais metais prasideda liepos 2. Tą dieną po piet mokiniai išvažinėja į namus. Po atostogų į bendrabutį suvažiuoja rugpjūčio 29. Nauji mokslo metai prasideda rugpjūčio 30.

Tautinių šokių kursai Romuvoje vyko balandžio 19-29. Vėlavavo mokyt. Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko. Ji ir Huettenfelda atskrido balandžio 18. Tą dieną iš Zurcho į kursus važiuo ir lietuvių tautinių šokių grupės VILTIŠ vadovė Joana Stasiulienė su dviem šokėjais - Ursule Sigg ir Andriumi Bruderer. Pastebima, kad tą grupę sudaro vieni šveicarai, daugiausia akademinio išsilavinimo jaunuoliai - šoka tik lietuviškus šokius. Vėlavavę vykstant automobiliu iš Lampertheimo traukinių stoties į Huettenfeldą, įvyko sunki eismo nelaimė: sudaužytas automobilis, o juo važiuojusios keleivės greitai pagabos nugalbentų ligoninės - J. Stasiulienė ir akių kliniką Mannheim, o Ursulė Sigg - į Lorsch'o ligoninę. Iš klinikos J. Stasiulienė išleista balandžio 22, o U. Sigg iš Lorsch'o ligoninės - balandžio 26. Mažiausiai nukentėjo A. Bruderer ir vairuotoja: jie visą laiką aktyviai dalyvavo šokių kursuose.

Į šiuos kursus pasitobulinti buvo atvykęs Hamburgo lietuvių grupės vadovė Elena Baliulienė, Muencheno RATU. KO steigėja ir ilgametė vadovė Alina Grininė, dabartinė vadovė mokyt. Kristina Dreslerienė, seniūnė Kristina Pauliukevičiūtė ir Marius Dresleris. Kursų vadovė J. Matulaitienė ir gimnazijos grupės vadovė Joana Vaitiulytė pirmą dieną sudarė darbotvarkę ir tiksliai vykdė. Buvo dirbama daug ir įtampiai. Per 10 dienų mokiniai išmokyti naujų šokių, jų žingsniai ir visi judesiai apšviesti ir sudrauguminti.

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina - \$3, persiuntimas paštu - \$1.

KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

Balandžio 29 suruoštos pabaigė. Iš Baselio atsikviestas prof. dr. Juozas Eretas. Dalyvavo Kuratoriaus valdyba, visi mokiniai, mokytojai bei kiti gimnazijos darbuotojai ir arčiau gyvenantieji tautiečiai. Baigiant vakarienę, prabilo direktorius J. Kavaliūnas.

Jis sakė, kad Huettenfeldas ir mūsų gimnazija nedideli, tačiau mokykla įdomi mokinių sąstatu ir jų skaičiumi. Ji laikosi ne tik vokiečių vyriausybės ir jų vyksų, bet taip pat JAV, Kanadoje ir kitur gyvenančių lietuvių parama. Gyvenimas čia vienodas, bet neturime ir įvairovės. Kad ir šios dienos iškilmes. Prof. J. Eretas iš Šveicarijos ir mokyt. J. Matulaitienė iš New Yorko atvyko padėti gimnazijai. Sutikome juos išsklaidyti rankomis ir atvėrimais širdimis.

Prof. Eretas, gimęs ir išsilavinęs Šveicarijoje, 1918 m. parašė veikalą apie Lietuvą vokiečių kalba; 1919 m. jis buvo išleistas ir prancūzų kalba 1919 m. atvyko į Kauną ir stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Paskirtas organizuoti informaciją, įsteigė Elta. 1922 m. gavo Lietuvos pilietybę ir išrinktas į Seimą. Įsteigus universitetą, profesoriaus nuo 1922 iki 1940 metų. Priklausė katalikiškos organizacijos, būdamas jų vadovybėse. 1940 m. okupuojant Sovietams Lietuvą, su šeima grįžo į Šveicariją. Ir ten būdamas, nesėdi rankų sudėjęs rašo veikalus apie Lietuvą ir ją ištikusią nelaimę, skaito pasakaitas. Ir į gimnaziją atvyko su dovanomis: atvežė pilną lagaminą jo paties parašytų knygų, kurios bus išdalytos mokiniams ir mokytojams.

Direktoriaus paprašytas tarti žodį, prof. dr. Juozas Eretas dėkojo už pakvietimą. Jam sveikavimasis Huettenfelde esąs lyg viešėjimas pas a.a. dukterį Aloną, kuri 7 metus vaidino kai-

myninio Mannheimo tautiniame teatre ir kur jis ją dažnai lankydavo. Kalbėtojas prisiminė, kai karį jai teko vaidinti vėliavą, kur buvo prieškomunistinių pasakymų. Komunistai reikalavo vėliavą išimti iš repertuaro, grasindami atentatu. Alonai teko vykti į teatrą ir vaidinti policijos saugomai. Profesoriui Eretas didžiuosi savo dukra ir statė pavyzdžių lietuviškam jaunimui.

Lietuvioje veikia Lietuvos informacijos biuras, kuriame dirbo šios dienos svečias ir kaimėdišis Ašmyns, irgi rašęs disertaciją. Jie labai susidraugavo. Ašmyns sirgo džiova. Mirė gripu 1918 m. Mirė ančiūm draugui Eretas pažėdė vykti į algimstanciją Lietuvą ir bent vienerius metus vietėje jo padirbėti. Pažadą įvykdė; tik vietoje vienerių, išbuvo 21 metus, sukūrė ir išaugino lietuvišką šeimą. Išvyko tik Lietuvai praradus laisvę, jos ieškodamas ir vėl rasdamas savo senoje tėvynėje Šveicarijoje, kur galėjo toliau dirbti Lietuvos labui.

Prelegentas kvietė nepasiduoti ir Vakaruose skleidžiamai įtaigai, kad esame maži ir negalime priešintis rusams. Pasiūlymas, defetistinėms nuotakoms būtų lygus tėvynės išdavimui. Mums reikia jaunų žmonių tautiečių, kurie uoliai dirbtų tėvynės laisvei atgauti.

Labai svarbu išlaikyti lietuvių kalbą. Jos atsiskyrimas būtų gražiausias pasuly kalbos išdavimas. Čia profesorius papasakojo kaip jis, studijuodamas germanistiką, susipažino su lietuvių kalba, o per ją ir su lietuvių studentais, kurių 35 anuomet studijavo Freiburgo universitete.

Sovietinių komunistų ideologas Suslovas yra pasakęs, kad bus Lietuva, bet be lietuvių. Jis apsiriko. Lietuviai yra kultūrinė tauta, o visi kultūringi žmonės savo kalbą brangina. Mūsų kalbos lopšį profesorius atseka Azijoje maždaug prieš 3.000 metų, kai ten vyravo matriarchalinė visuomenės santvarka. Tai gi lietuvių kalbą sukūrė moterys. Šiam teiginiui pagrįsti pateikė keletą pavyzdžių. Vienas jų - tai lietuviškų pavardžių galūnės. Tėvo Ereto ir sūnus yra Eretas, bet dukterė jau Eretaitė, o žmona Eretienė. Moterys nenorėjo turėti tą pačią pavardę kaip ir vyrai. Vokiečių anglų.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA - \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Chicago's burmistrė Jane Byrne ši sekmadienį Marquette Parke ruošia įdomią programą vaikams ir suaugusiems. Pradžią bus 1 val., o pasibaigs 7 val. vakaro.

pranzūzų ir kitose moderniose kalbose moterys turi tą pačią pavarde su vyrais. Suminėjo ir daugiau pavyzdžių, kaip bjaurių keiksmažodžių neturėjimas, žodžių laipsniavimas į apačią, kirčiavimas, dviskaitos išlaikymas ir kt.

(Bus daugiau)
(Iš Vok. LB biuletenio)

TRUMPAI

— Viktoras Karosas, ilgametis Naujienų bendradarbis, buvo sunkiai susirgęs, buvo operuotas ir pamažu sveiksta. Jis tikisi netrukus grįžti į namus ir vėl pasisakyti svarbesniais lietuviško gyvenimo klausimais. Linkime jam sėkmės.

— Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje ateinančią sekmadienį, birželio 27 d., 10:45 val., rytą per jų - tai lietuviškų pavarde bus paminėti skaudūs ir baisūs birželiniai išvežimai į Sibirą ir paminėsimė Maironio-Maciūlio 50 m. mirties sukaktį. Visi giedosime Maironio sukurtais giesmėmis. Vargonais gros mūz. Mačiulis, giedos sol. Mačiulienė. Visi lietuvi, nors ir toliau gyvena, kviečiami gausiai dalyvauti, tuo išlaikysime gražiausią lietuvišką bažnyčią. Liet. Komitetas

Įgamtis patyrimas - sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti - kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643
Telef. 312 233-9787

* Nemokamas patarimas užskaitant lėktuvų, traukinių, laivų kelio (cruises), viešbučių ir automobilių nuomos rezervacijas; Parduoda kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome iškviestųjų giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais reikalingais klausimais.

* Taupykite skridami Charter'd lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietų anksto - prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno - MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno - DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno - AUKŠTA KULTūra - ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsikimant čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land - Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

* NAMŲ PIRKIMAS * PARDAVIMAS * VALDYMAS
* NOTARIATAS * VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. - 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.
2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Art 64-tos ir Kedzie.

2 sklypai arti vandens.
Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

BUSS. OPP. - IN TOWN
Biznis Proga - Miestas

SAVININKAS ISNUOMOJA
"DROP OFF LAUNDRY"

KRAUTUVE

63-ijos ir California.
Skambinti 737-3797

PERSONAL
Asmenų leško

READER & ADVISER
CARD READING

Advice on all problems of life.
If you need help or are worried, she will advise you on all life's affairs - love, marriage, health and happiness. Will also tell you how to succeed in life.

MISS JENA

2746 W. 47th St., Chicago
254-5969

REPAIRS - IN GENERAL
Įvairūs Taisyimai

NAMŲ TAISYMAS. ŽEMOS KAINOS

Nemokamas įvertinimas. Apsimame nedidelius darbus. Medžio darbai, elektra, stogai, plyšių užtaisymai ir vandentiekis. Nuolaida pensininkams.

Skambinti (angliškai):
236-6770 arba 995-8197

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko

ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, - teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laiskrūžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. REPUBLIC 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4057 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632. Tel. YA 7-5998

M. S I M K U S
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
3204 1/2 W. 95th St.
Everett Park, Ill.
60642 - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą iki 6 val. vak. šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2849 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Cortaid
for the temporary relief of minor SKIN IRRITATIONS, ITCHING AND RASHES
Cortaid Cream
ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.